

Uključenost dionika u proces izvještavanja o održivosti

Dr. sc. Dubravka Krivačić

Predmet i cilj rada

- ***Predmet istraživanja*** = *uključenost dionika - razvoj odnosa s dionicima, elementi procesa uključivanja dionika te pristupi uključivanju dionika u proces pripreme informacija o održivosti*
- ***Cilj istraživanja*** = *kroz pregled dosadašnjih spoznaja o razvoju, koristima i povezanosti izvještavanja o održivosti i uključenosti dionika te kroz analizu procesa i pristupa uključivanja dionika, izvesti zaključke o ulozi dionika u procesu izvještavanja o održivosti te potaknuti raspravu i daljnja istraživanja potrebe primjene sustavnog pristupa uključivanja dionika u proces izvještavanja o održivosti*

Uvod

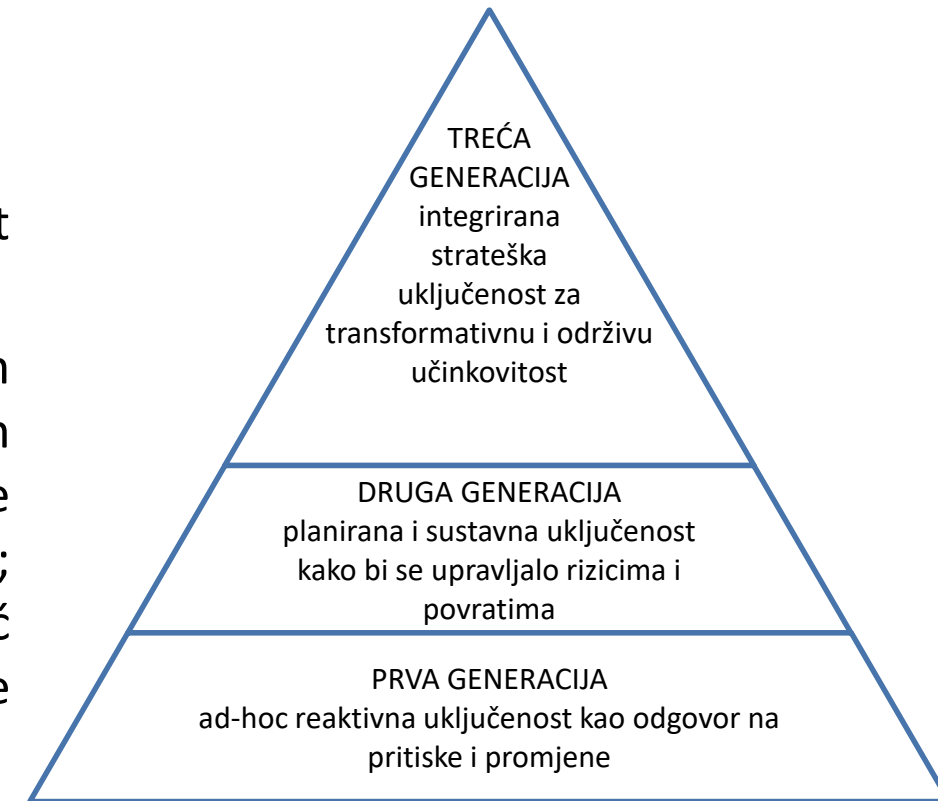
- Tradicionalno računovodstveno izvještavanje – usmjereno na financijske informacije temeljene na povijesnim podacima
- Suvremeno računovodstvo – transformacija prema novim oblicima izvještavanja: nefinancijskom izvještavanju, izvještavanju o održivosti
- **Izvještavanje o održivosti** (*sustainability reporting*) = praksa mjerenja i objavljivanja informacija, odnosno polaganja računa unutarnjim i vanjskim dionicima u vezi s organizacijskim učinkom, a u cilju održivog razvoja
- **Uključenost (angažman) dionika** (*stakeholder engagement*) = temeljni mehanizam odgovornosti koji obvezuje poslovne subjekte na uključivanje dionika u prepoznavanje, razumijevanje i rješavanje pitanja i problema održivosti, kao i na izvještavanje, objašnjavanje i odgovaranje dionicima za odluke, akcije i ostvarene ishode

Izvještavanje o održivosti

- Razlozi izvještavanja:
  - osigurati transparentnost poslovanja
  - odgovoriti na očekivanja dionika
  - poboljšati i očuvati ugled
  - potaknuti inovacije
  - ostvariti uštede
  - povećati svijest o rizicima
  - poboljšati sustave upravljanja
  - poboljšati motiviranost zaposlenika
  - zadržati društvenu dozvolu za rad...
- Direktiva 2014/95 EU:
  - nefinancijsko izvješće treba sadržavati informacije u mjeri nužnoj za razumijevanje razvoja, poslovnih rezultata i položaja poduzeća te učinka njegovih aktivnosti koje se odnose na okolišna, socijalna i kadrovska pitanja, poštivanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i pitanja u vezi s podmićivanjem

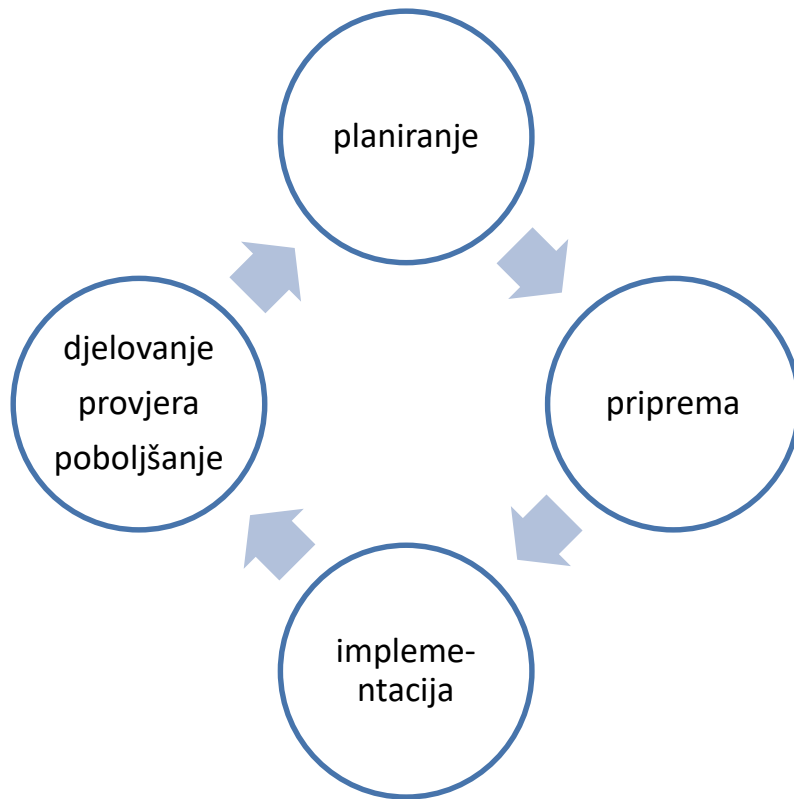
Uključenost dionika

- Uključivanje dionika u unaprjeđenje društvene odgovornosti poslovnih subjekata nailazi na široku podršku dionika
- Faze uključivanja dionika:
  1. rezultat je pritiska za ispunjavanjem zahtjeva dionika
  2. sustavno i planirano uključivanja u poslovanje (uključenost postaje preventivni, a ne reaktivni mehanizam)
  3. bolje razumijevanje potreba i interesa dionika rezultira boljim razumijevanjem poslovne okoline, lakšim predviđanjem poslovnih tijekova te većom učinkovitošću – dionike se integrira u strateške odluke, kao i operativna poboljšanja; stvaraju se partnerstva i dolazi do ideja za inovacije; uz pomoć dionika dodaje se vrijednost poslovnim procesima te povratno stvara vrijednost dionicima

Izvor: AA1000SES (2015:6)

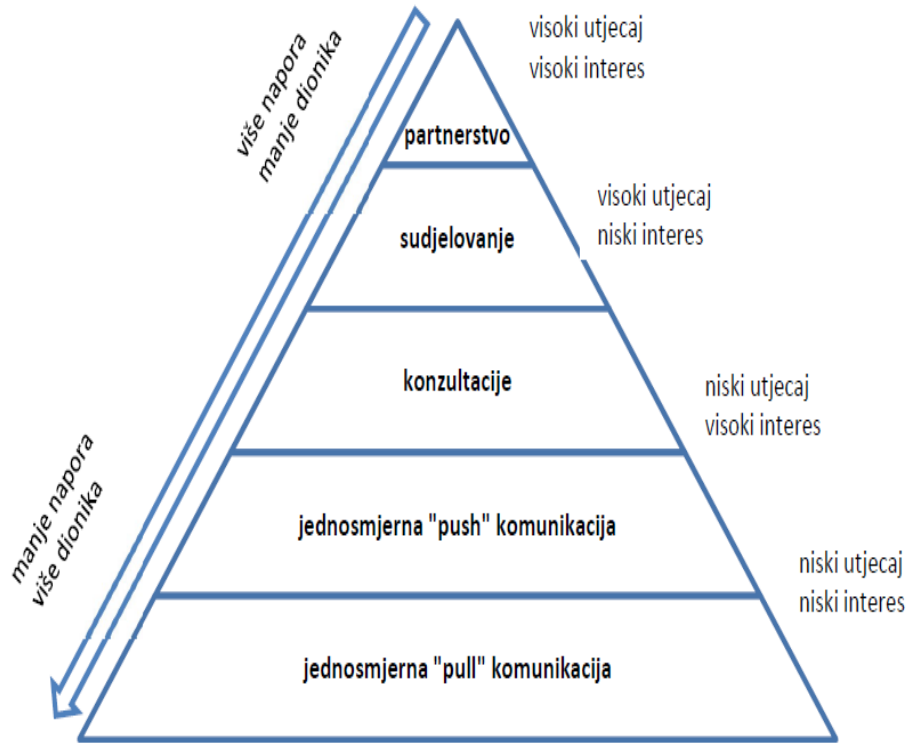
Proces uključivanja dionika

Izvor: AA1000SES (2015:19)

- **Planiranje** – profiliranje i mapiranje dionika, utvrđivanje opsega njihove uključenosti, definiranje granica izvještavanja, uspostava pokazatelja kvalitete uključenosti
- **Priprema** – osiguranje potrebnih resursa, određivanje kapaciteta unutar kojih dionike treba uključiti te procjena rizika uključivanja
- **Implementacija** - komunikacija s dionicima i njihovo uključivanje, opskrba dionika potrebnim informacijama, usuglašavanje procedura i pravila uključivanja, dokumentiranje uključenosti, po završetku uključivanja razmatranje ostvarenih ciljeva, razvoj akcijskog plana te objavljivanje ishoda uključivanja u roku i na način koji je dogovoren s dionicima
- **Djelovanje, provjera i poboljšanje** – praćenje i evaluacija uključivanja dionika, analiza naučenog, planiranje poboljšanja te izvještavanje ostvarenih rezultata uključenosti

Pristupi uključivanju dionika u proces izvještavanja

Izvor: Autorica prema GRI (2016)

Pristup uključivanja dionika	Opis pristupa
partnerstvo	Zajednička odgovornost. Dvosmjerna odgovornost, zajedničko učenje, odlučivanje i akcije.
sudjelovanje	Dio tima, uključenost u obavljanje zadaće ili odgovornost za određeno područje/aktivnost. Dvosmjerna uključenost unutar granica odgovornosti.
konzultiranje	Uključivanje, ali ne i odgovornost. Ne znači nužno mogućnost utjecaja izvan granica konzultiranja. Ograničena dvosmjerna uključenost: organizacija postavlja pitanja, a dionici odgovaraju.
„push“ komunikacija	Jednosmjerna uključenost. Organizacija emitira informacije svim dionicima ili cilja na određene skupine dionika koristeći različite kanale (npr. email, pismenim putem, web, video, letci).
„pull“ komunikacija	Jednosmjerna uključenost. Informacije su dostupne, a dionici odlučuju hoće li se uključiti (informacije su dostupne npr. na web stranici ili putem reklamnih plakata).

Svrha uključivanja dionika

- Uključenost dionika omogućuje:
  - pravedan i održivi razvoj
  - lakše utvrđivanje materijalnih stavki za upravljanje održivošću i izvještavanje
  - bolje upravljanje rizicima i ugledom
  - udruživanje resursa (znanja, ljudi, novca i tehnologije) u rješavanju problema i postizanju ciljeva koje poslovni subjekt sam ne bi mogao postići
  - razumijevanje složene okoline u kojoj poslovni subjekt posluje
  - bolja ocjena učinkovitosti poslovanja (kroz metodologiju izvještavanja o održivosti definiranu GRI Standardima, IR Okviru...)
  - ostvarivanje koristi i obostrana zaštita interesa...

Zaključak

- ✓ Kako bi proces izvještavanja osigurao kvalitetu izvještaja o održivosti i njihovu korisnost dionicima važno je da obuhvati sve značajne aspekte ekonomske, okolišne i društvene učinkovitosti poslovnog subjekta.
- ✓ Izvještaj treba biti sažet, jasan, pouzdan i usmjeren zadovoljavanju informacijskih potreba dionika.
- ✓ Kroz izvještaje potrebno je uravnotežiti interese i zahtjeve dionika, za koje se zna da će koristiti izvještaje, s potrebama šireg kruga dionika čiji interesi poslovnom subjektu nisu potpuno poznati.
- ✓ Veća uključenost dionika i njihovih sugestija u izradu izvještaja o održivosti povećava vjerodostojnost izvještaja i pozitivno utječe na njihovu korisnost, kao i na povjerenje dionika prema poslovnom subjektu.